

Folkhälsomyndigheten

Remissvar

Mottagare

Regeringskansliet

li.remissvar@regeringskansliet.se

li.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Handläggare

Miljö och Hälsa

Patrik Hultstrand

patrik.hultstrand@fohm.se

Datum

2025-12-15

Vårt ärendenummer

04239-2025

Ert ärendenummer

LI2025/01587

Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037

Folkhälsomyndighetens synpunkter

Folkhälsomyndigheten instämmer i förslaget men har följande synpunkter.

Förslaget till nationell plan för transportinfrastrukturen skulle utöver att integrera hälsoperspektivet även kunna inkludera förslag på åtgärder för att motverka negativ påverkan på hälsa. Detta gäller dess möjligheter att främja hälsa genom aktiv transport såväl som att vara en viktig del i att skydda hälsa från luftföroreningar, buller och negativa konsekvenser av klimatförändringen. Ur ett jämlikhetsperspektiv är god tillgänglighet för gång och cykel av stor betydelse för medborgare utan tillgång till bil. Det är viktigt inte minst för barn och äldre.

Folkhälsomyndigheten noterar att vägtrafikens emissioner i planförslaget bedöms fortsatt ha en omfattande negativ påverkan på människors hälsa, men det saknas konkreta förslag på åtgärder för hur detta kan hanteras. Halterna av luftföroreningar i svenska städer är bland de lägsta i Europa, men ändå exponeras nästan 80 procent av alla förskolebarn i Sverige för partikelhalter (PM_{2,5}) som överstiger WHO:s hälsobaserade riktlinjer för luftkvalitet. För PM₁₀ och kvävedioxid är andelen sju respektive nio procent.

Folkhälsomyndigheten bedömer att bullersituationen i Sverige har förvärrats över tid, vilket påverkar människors livskvalitet och hälsa negativt. Trafikbuller är en av de vanligaste miljöexponeringarna, och enligt Miljöhälsoenkät 2023 störs cirka 8 procent av befolkningen mycket eller väldigt mycket av buller i bostaden. Dessutom har sömnstörningar på grund av trafikbuller ökat under perioden 2015–2023. Detta bekräftas även av Trafikanalys rapport Uppföljning av de transportpolitiska målen 2025. De medel som avsatts i planen till bulleråtgärder är enligt Trafikverkets egna miljökonsekvensbeskrivning inte tillräckliga för att nå Trafikverkets målbild för buller 2030. Folkhälsomyndigheten delar Trafikverkets bedömning att det skulle vara samhällsekonomiskt motiverat att öka bulleranslagen ytterligare. Bulleråtgärder är oftast samhällsekonomiskt lönsamma och bidrar till en bättre folkhälsa.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschefen Josefin P Jonsson. I den slutliga handläggningen har enhetschefen Karin Ljung Björklund deltagit. Utreddare Patrik Hultstrand har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Patrik Hultstrand